

Asia: VN/27663/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi liikenteen ja logistiikan tietosäätelyn päivityksestä (data-avaruus osa 1)

Huomiot lakiehdotukseen

Jakeluinfra-asetusta koskevat ehdotukset 154 b § ja 188 a §

ei lausuttavaa

Sähköisiä kuljetustietoja koskeva ehdotus 154 c §

ei lausuttavaa

Henkilöliikenteen liikkumispalveluiden olennaisia tietoja, multimodaaliasetusta ja liityntäpisteitä ja niiden esteettömyystietoa koskeva ehdotus 154 §

Salon kaupunki kannattaa esityksen perusteluihin kirjattua tavoitetta tarjota luotettavaa liityntäpistetietoa kaikkien toimijoiden hyödynnettäväksi (HE:n perustelut s. 32). Jotta ehyt tietoaaineisto parhaiten saavutetaan, on tarkoituksenmukaisinta, että tiedonjakovelvoite osoitetaan joko laissa tai sitä täsmentävässä asetuksessa liityntäpisteinfran omistajille, eikä lisätä velvoitetta liikennepalvelulain 181 §:ssä tarkoitetuille henkilöliikenteen palvelua järjestäville viranomaisille sellaisista alueellaan sijaitsevista liityntäpisteistä, joita se ei omista eikä hallinnoi. Esimerkiksi Salon kaupungin alueella on noin 1200 pysäkkiä, joista alle 200 kappaletta sijaitsee kaupungin hallinnoimilla kaduilla. Lisäksi Salon kaupunki vastaa linja-autoasemasta. Sen sijaan suurin osa eli 83 % alueen pysäkeistä sijaitsee Varsinais-Suomen ELY-keskuksen hallinnoimilla teillä, joka myös vastaa pysäkkien parannuksista esimerkiksi saavutettavuuden osalta. Moottoritien osalta liityntäpisteistä vastaa Väylävirasto samoin kuin rautateiden liityntäpisteistä.

Eriyksen tärkeää olisi kiinnittää huomiota siihen, ettei lain muutoksesta seuraa entistä pirstaloituneempaa tietoaaineistoa sekä turhia kustannuksia niin uuden järjestelmän kuin tiedonkeruun kautta. Salon kaupunki katsoo, että pirstaloituminen on väistämätön seuraus, jos lausunnolla oleva lakiesitys tulee voimaan sellaisenaan. Kuten lain perusteluissa on tunnistettu, tietoa pysäkeistä on jo nyt koottuna Digiroad-aineistoon (HE:n perustelut s. 15). On tärkeä

huomioida, että Digiroad-aineistoa ja sen liityntäpistetietoa hyödyntävät lukuisat eri toimijoiden toteuttamat reittiopas- ja matkatietopalvelut, joiden toiminta edellyttää eheää ja olemassa olevan tietomallin mukaista tietoaineistoa. Tietoaineiston pirstaloituminen aiheuttaisi kustannuksiltaan merkittäviä muutostarpeita reittiopas- ja matkatietopalveluihin sekä lisäksi riskejä näiden palveluiden sujuvaan, kansalaisia hyödyttävään ja joukkoliikennettä edistävään toimintaan.

Multimodaaliasetuksessa säädetyn tietomallin esteettömyystietoja ei tulisi laissa velvoittaa kerättävän ja välitettävän irrallaan infrastruktuuritiedosta. Olisi myös resurssitehokkainta kehittää Digiroad-järjestelmään kerättävää liityntäpisteiden attribuuttitietoa siten, että multimodaaliasetuksessa säädetty vaatimukset täyttyvät. Samalla varmistetaan, ettei tieto pirstaloitu ja liityntäpisteillä on esimerkiksi yhtenevät sijaintitiedot.

Esityksessä todetaan (HE:n perustelut s. 19), että viranomaisen vastuu kattaisi nykysääntelyn lisäksi myös tiedon tuottamisen siltä osin, kuin pysäkkejä koskevaa esteettömyystietoa ei vielä ole koneluettavassa muodossa. Salon kaupunki huomauttaakin, että lain 181 §:ssä tarkoitetuille toimivaltaisille tieliikenteen viranomaisille olisi käytännössä kyseessä uusi velvoite. Mikäli velvoite kohdennetaan tieliikenteen viranomaisille nykyisten infran omistajien sijaan, jotka nyt ylläpitävät tietoa Digiroad-järjestelmässä, on kustannusvaikutus 181§:ssä tarkoitetuille toimivaltaisille tieliikenteen viranomaisille merkittävä ja siinä tapauksissa on tarpeellista, että laki viedään kuntatalouden ja hallinnon neuvottelukunnalle kustannusvaikutusten arviointiin.

Lippu- ja maksujärjestelmien yhteentoimivuutta koskevat ehdotukset 155 § ja 157 §

Pykälässä 155 käytetty termi: ”kertamatkaan oikeuttavalla lipputuote” on epätarkka. Tulkinnanvaraisuuden välttämiseksi olisi hyödyllistä, että laissa käytetään vakiintuneita termejä. Jo nykyisen lain nojalla joukkoliikenneviranomaiset ovat mahdollistaneet kertalippujen myynnin rajapinnan kautta. Myynti rajapinnan kautta on myös mahdollistettu kolmansille osapuolille. Perusteluissa jää epäselväksi, mihin uusiin tuotteisiin laajennettu velvoite kohdistuu. Paikallisliikenteen matkalipuissa ei myöskään ole ostamisen jälkeen peruutus- tai muutosoikeutta, joten myös sen osalta jää epäselväksi, miksi täsmennys tarvitaan.

Pykälän 157 osalta Salon kaupunki toteaa, että jo nykyisellään lainsäädäntö edellyttää, että sopimusehdot saa pyydettäessä. Mikäli halutaan erikseen lakiin kirjata, että ehdot on julkaistava, olisi hyvä tarkentaa, että julkaisuvelvoite koskee yleisiä sopimusehtoja, jotka sisältävät keskeisimmät edellytykset, joilla toimivaltainen viranomainen voi ryhtyä lippuyhteistyöhön.

Liikenneasioiden rekisteriä ja muuta tietojenluovuttamista koskevat ehdotukset 197 §, 203 a §, 227 §, 228 § ja 231 §

ei lausuttavaa

Muut huomiot

Muut mahdolliset huomionne

-

Mannervesi Mika
Salon kaupunki

Ahola Tanja
Salon kaupunki